

मैत्रावरुणर्वसिष्ठः। इन्द्रः। त्रिष्टुप् ।

योनिष्ट इन्द्र सद्ने अकारि तमा नृभिः पुरुहूत प्र याहि।

असो यथा नोऽविता वृधे च ददो वसूनि ममदश्च सोमैः ॥ ७.०२४.०१

इन्द्र- परमेश्वर । सद्ने- अस्मद्बुद्धे । ते- तव । योनिः- सद्म । अकारि- कृतम् । पुरुहूत- बहुभिः साहाय्यायाहूत । तम्- तत्सद्म । नृभिः- स्ववीरैः । प्र- प्रकर्षेण । आ याहि- आगच्छ । यथा । नः- अस्माकम् । वृधे- वृद्धये । अविता- रक्षिता । असः- भवसि । तथा । वसूनि- धनानि । ददः- देहि । सोमैः- रसैः । ममदः- मादयस्व च ॥१॥

गृभीतं ते मन इन्द्र द्विबर्हाः सुतः सोमः परिषिक्ता मधूनि।

विसृष्टधेना भरते सुवृक्तिरियमिन्द्रं जोहुवती मनीषा ॥ ७.०२४.०२

द्विबर्हाः- अभ्युदयनिःश्रेयसकर । इन्द्र- परमेश्वर । ते- तव । मनः- चित्तम् । गृभीतम्- अस्माभिर्गृहीतम् । सोमः- रसः । सुतः- निष्पन्नः । मधूनि- रसाः । परिषिक्ता- क्षारिताः । विसृष्टधेना- विसृष्टवाणी । सुवृक्तिः- मन्त्रमयी । जोहुवती- आह्वानकरी । मनीषा । इयम्- एषा । इन्द्रम्- परमेश्वरम् । भरते- धारयति ॥२॥

आ नो दिव आ पृथिव्या ऋजीषिन्निदं बर्हिः सोमपेयाय याहि।

वहन्तु त्वा हरयो मय्यञ्चमाङ्गूषमच्छा तवसं मदाय ॥ ७.०२४.०३

दिवः पृथिव्याः - द्यावापृथिव्योः । नः- अस्मान् प्रति । ऋजीषिन्- आर्जवसम्पन्न । इदम्- एतत् । बर्हिः- दर्भासनं चित्तासनं प्रति । सोमपेयाय- रसानुभूतये । आ याहि- आगच्छ । मय्यञ्चम्- मदभिमुखम् । तवसम्- शक्तिमन्तम् । आङ्गूषम्- मन्त्रम् । अच्छ- अभिलक्ष्य । मदाय- तृप्तये हर्षाय वा । हरयः- आकर्षणशक्तिप्रतीकप्राणतुरगाः । आ वहन्तु- प्रापयन्तु ॥३॥

आ नो विश्वाभिरूतिभिः सजोषा ब्रह्म जुषाणो हर्यश्च याहि।

वरीवृजत्स्थविरेभिः सुशिप्रास्मे दधद्वृषणं शुष्ममिन्द्र ॥ ७.०२४.०४

हर्यश्च- प्राणाश्च । विश्वाभिः- सर्वाभिः । ऊतिभिः- रक्षाभिः । नः- अस्मान् । सजोषाः- सहृदयः ।

ब्रह्म- मन्त्रमुपासनं वा । जुषाणः- सेवमानः । आ याहि- आगच्छ । स्थविरेभिः- महद्भिर्मरुद्भिः

प्राणविशेषैः । वरीवृजत्- वृत्राणि हिंसन् । सुशिप्र- शोभननासिकोपलक्षितप्राणोपेत । इन्द्र । अस्मे-

अस्मभ्यम् । वृषणम्- वर्षकम् । शुष्मम्- बलम् । दधत्- यच्छन्नायाहि ॥४॥

एष स्तोमो मह उग्राय वाहे धुरीश्वात्यो न वाजयन्नाधायि।

इन्द्र त्वायमर्क ईदृ वसूनां दिवीव द्यामधि नः श्रोमतं धाः ॥ ७.०२४.०५

महे- महात्मने । उग्राय- उद्गूर्णाय । वाहे- वोद्रे । धुरीव- रथधुरि । अत्यो न- अश्व इव । एषः-

अयम् । स्तोमः- मन्त्रः । वाजयन्- बलं कुर्वन् । अधायि- स्थापितः । इन्द्र । अयम्- एषः । अर्कः-

मन्त्रः । त्वा- त्वाम् । वसूनाम्- सम्पदः । ईदृ- याचते । नः- अस्माकम् । द्याम्- चित्ताकाशम् ।

अधि । दिवीव- नभसि विस्तृतमिव । श्रोमतम्- श्रुतिभावनम् । धाः- धारय ॥५॥

एवा न इन्द्र वार्यस्य पूर्धिं प्र ते मही सुमतिं वेविदाम।

इषं पिन्व मघवद्भ्यः सुवीरां यूयं पात स्वस्तिभिः सदा नः ॥ ७.०२४.०६

इन्द्र । एव- एवम् । नः- अस्मान् । वार्यस्य- वरेण । पूर्धिं- पूरय । ते- तव । महीम्- महतीम् ।

सुमतिम् । प्र- प्रकर्षेण । वेविदाम- लभेमहि । मघवद्भ्यः- हव्यवद्भ्यः । सुवीराम्-

शोभनवीर्यसम्पन्नान् । इषम्- सन्देशान् । पिन्व- वर्धय । यूयं पात स्वस्तिभिः सदा नः ॥६॥